



## JUSTITSMINISTERIET

Folketinget  
Retsudvalget  
Christiansborg  
1240 København K

Dato: 9. september 2021  
Kontor: Straffuldbyrdselskonto-  
ret  
Sagsbeh: Julie Mørkhøj Schlie-  
mann  
Sagsnr.: 2021-0030-6272  
Dok.: 2048559

### **Endelig besvarelse af spørgsmål nr. 1313 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg**

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 1313 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 29. juni 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rosa Lund (EL).

Nick Hækkerup

/

Anders Lotterup

Slotsholmsgade 10  
1216 København K.

T +45 3392 3340  
F +45 3393 3510

[www.justitsministeriet.dk](http://www.justitsministeriet.dk)  
[jm@jm.dk](mailto:jm@jm.dk)

### Spørgsmål nr. 1313 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren, idet der henvises til REU alm. del – bilag 154 om disciplinærstraf i fængsler, kommentere anbefalingerne i bilagets afsnit 5.2?”

#### Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet et bidrag fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”Direktoratet for Kriminalforsorgen skal til anbefalingerne i afsnit 5.2 i artiklen ”Disciplinærretlig skyld og straf i danske fængsler” bragt i Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab (nr. 1/2021), af cand.jur., tidligere fængselschef i Danmark og direktør for Kriminalforsorgen i Grønland, og medlem af den rets- og kriminalpolitiske tænketank Forsete, Hans Jørgen Engbo, bemærke følgende:

1. I artiklens afsnit 5.2 anbefales det, at de juridiske elementer i sagsbehandlingen af disciplinærstrafsager styrkes, idet den juridiske vurdering er væsentlig i disciplinærretsprocessen, hvilket et antal gennemgåede sager har vist.

Direktoratet for Kriminalforsorgen kan hertil bemærke, at den juridiske kompetence hos forhørslederne er ved at blive styrket via undervisning, ligesom der i indeværende år skal udarbejdes en praksisnær vejledning til forhørslederne. Der henvises i den forbindelse til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 1311 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg af 29. juni 2021.

2. I artiklens afsnit 5.2 anbefales det også, at såfremt en disciplinærsag skal afgøres med straffcelle, bør det ske efter en forhørsleders indstilling til en jurist, som træffer afgørelsen, mens forhørslederen selv kan træffe afgørelse om advarsel eller bøde.

Det er direktoratets vurdering, at udfaldet af langt størstedelen af sagerne om straffcelleanbringelse er i overensstemmelse med regler og praksis og således er afgjort korrekt. På den anden side må det medgives, at de processuelle elementer i sagsbehandlingen, herunder dokumentation, kan forbedres.

Såfremt jurister skal afgøre sagerne vil dette betyde, at der vil skulle anvendes mange flere ressourcer på sagsbehandlingen, og denne vil formentlig trække ud, idet juristerne ikke har en fængselsfaglig baggrund og derfor ville skulle søge oplysninger mv. hos fængselspersonalet.

Samlet set kan direktoratet af ressourcemæssige årsager ikke anbefale, at disciplinærsager vedrørende strafcelle skal afgøres af jurister. Der skal i stedet peges på initiativet om, at forhørsledere skal efteruddannes, og at der løbende skal sparres med jurister.

3. I artiklens afsnit 5.2 anbefales det videre, at der udarbejdes yderligere vejledningsmateriale, som kan anvendes af forhørslederne til brug for behandlingen af disciplinærsagerne.

Direktoratet kan herved henvise til det ovennævnte i punkt 1 om udarbejdelse af en praksisnær vejledning.

4. I artiklens afsnit 5.2 anbefales det yderligere, at skabelonen til den elektroniske forhørsprotokol forbedres, således at den er mere brugervenlig for forhørslederne, og således at den styrkes rent juridisk.

Direktoratet skal herved bemærke, at det er planlagt, at modulet i kriminalforsorgens elektroniske sagsbehandlingssystem, Klientsystemet, hvor forhørsprotokollen ligger, skal efterses. For eksempel er det planlagt, at det undersøges og overvejes, om koncepter kan implementeres i systemet.

5. I artiklens afsnit 5.2 anbefales det endelig, at der bl.a. udvises tilbageholdenhed med at anvende disciplinærstraf, såfremt der for samme forhold er sket politianmeldelse eller rejst strafferetlig tiltale. Endvidere anbefales det, at disciplinærstraf for ”upassende sprogbrug” afskaffes, da dette anses for beskyttet af ytringsfriheden, jf. EMRK art. 10, mens de mere alvorlige tilfælde ses omfattet af straffelovens § 121 og bør politianmeldes.

Det er direktoratets vurdering, at det af hensyn til orden og sikkerhed i fængslet er vigtigt, at der sker en hurtig og mærkbar reaktion på en disciplinær forseelse. Såfremt ikendelse af disciplinærstraf ikke skal finde sted, hvis sagen er indbragt i det strafferetlige system, vil der være risiko for, at der ikke sker en prompte reaktion. Dette vil betyde, at konfliktniveauet vil kunne blive optrappet, idet de indsatte vil opleve, at det ikke har nogen umiddelbar hurtig konsekvens at komme med f.eks. trusler mod personalet.

For så vidt angår disciplinærstraf for upassende sprogbrug henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 1312 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.”

Jeg kan tilslutte mig Direktoratet for Kriminalforsorgens bemærkninger. Som jeg tidligere har tilkendegivet, er jeg dog åben for at diskutere, hvordan

disciplinærstraffesystemet kan forbedres, og disciplinærstraffesystemet kan i den forbindelse meget vel blive et tema i forbindelse med de kommende forhandlinger om en ny flerårsaftale for kriminalforsorgen.